

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

VII Міжнародна науково-практична конференція

17-18 квітня 2025 року

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

VII International scientific-practical conference

17-18th of April 2025

**Херсон – Хмельницький, 2025
Kherson – Khmelnytskyi, 2025**

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Міністерство освіти і науки України (Ministry of Education and Science of Ukraine)

Голова організаційного комітету конференції (Head of the Conference):

Шандова Наталія Вікторівна (Shandova Nataliia) – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Doctor of Science (Economics), Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон – м. Хмельницький, Україна

Заступник голови організаційного комітету конференції (Coordinator of the Conference):

Олійник Наталія Миколаївна (Oliinyk Nataliia) – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Ph.D, Associate Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон – м. Хмельницький, Україна

Члени організаційного комітету конференції:

Алі Солтані (Ali Soltani) – PhD, MURP, BE., PIA, Professor of Urban Design/Planning
УНІВЕРСИТЕТ ФЛІНДЕРС, м. Аделаїда, Австралія (FLINDERS UNIVERSITY, Adelaide, Australia)

Бектас Цетін (Bektaş Çetin) – Dr., Professor, Academician, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration
УНІВЕРСИТЕТ ТОКАТА ГАЗІОСМАНПАША, м. Токат, Туреччина (TOKAT GAZIOSMANPAŞA UNIVERSITY, Tokat, Turkey)

Сабольч Нагі (Szabolcs Nagy) – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)

Жартай Жанибек Маратович (Zhartai Zhanibek) – PhD, асоційований професор, завідувач кафедри економіки та міжнародного бізнесу (PhD, Associate Professor, Head of the Department)
КАРАГАНДИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА Є.А. БУКЕТОВА, м. Караганда, Республіка Казахстан (KARAGANDY UNIVERSITY NAMED AFTER ACADEMICIAN E.A. BUKETOV, Karaganda, Republic of Kazakhstan)

Чарекішвілі Лія (Charekishvili Lia) – Academic Doctor, Professor
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Тбілісі, Грузія (EUROPEAN UNIVERSITY, Tbilisi, Georgia)

Джуретич Гордана (Đuretić Gordana) – PhD, Associate Professor of the Department of Management
УНІВЕРСИТЕТ «УНІОН – НИКОЛА ТЕСЛА», м. Белград, Сербія (UNIVERSITY «UNION – NIKOLA TESLA», Belgrade, Serbia)

Ковальов Анатолій Іванович (Kovalyov Anatoliy) – д.е.н., професор, ректор
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Лігоненко Лариса Олександрівна (Ligonenko Larisa) – д.е.н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА», м. Київ, Україна

Кубіній Наталія Юрївна (Kubiniy Natalya) – к.е.н., професор, Заслужений економіст України, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі, директор Бізнес-центру УжНУ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (17-18 квітня 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький) / за ред. Н. В. Шандової, Н. М. Олійник. Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2025. 541 с.

ISBN 978–617–8187–58–3 (електронне видання)

Рекомендовано до друку науково-технічною радою Херсонського національного технічного університету (Протокол № 1 від 03.06.2025 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

Захарчук Н.М. (Науковий керівник Гавловська Н.І.) ФАКТОРИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ЗМІН У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	144
Кондратюк А.Є., Тарлопов І.О., Белозерцев В.С. NFC ТЕХНОЛОГІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ	148
Краснікова О.М., Пилипенко С.М. СТАН РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	150
Круглик О.С. ВИКОРИСТАННЯ QLIK SENSE ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ	152
Матюх С.А., Корбут С.А. БЕЗПЕКОЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ І ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА	154
Мєшкова-Кравченко Н.В., Дежкунов Ю.О. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ	158
Немировський Ф.В. (Науковий керівник Кравченко М.О.) ОБ'ЄКТИ ТА СУБ'ЄКТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	162
Олійник Н.М., Дорогань О.І., Данюк Д.Г. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТАКСОНОМІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	164
Стемковський В.В., Шандова Н.В. РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ У ЗМІЦНЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	167
Шандов Р.А. ЗЕЛЕНІ СТРАТЕГІЧНІ АЛЬЯНСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	169

Секція: ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Section: DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMICS, SOCIAL ECONOMICS AND POLITICS

Baiashvili B. (Research supervisor Ineza Gagnidze) SOCIAL EQUITY IN THE CIRCULAR ECONOMY: WHO WINS, WHO LOSES?	172
Djuretic V., Gordana, Krasulja D., Nevena. MANAGING CHANGE IN TIME OF CRISIS: AN ANALYSIS OF STUDENT PROTEST IN SERBIA FOLLOWING THE NOVI SAD TRAGEDY	174
Tarasiuk A., Aliksieienko A. IMPROVEMENT OF THE ENTERPRISE'S HUMAN RESOURCES POLICY IN MODERN CONDITIONS	177
Болотна О.В., Шуба Т.П., Туренко С.С. МОТИВАЦІЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	180
Бондаревська К.В., Сагач А.І. СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	182
Гук Л.П. ДИСТАНЦІЙНІ МОДЕЛІ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	187
Завадяк Р.І., Кубіній В.В., Тізеш П.П. ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА, ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ: СТРАТЕГІЧНЕ ТРІО УКРАЇНИ	191
Зуб В.В. (Науковий керівник Рудич А.І.) ІНДЕКС ВАРТОСТІ ЖИТТЯ	195
Кубіній Н.Ю., Ножов Е.М. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ТА ЗНАЧЕННЯ ЇЇ АНАЛІЗУ	197
Куц В.Р. (Науковий керівник Рудич А.І.) ТРУДОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ПОКАЗНИКИ СЕЗОННОСТІ	199
Мульська О.П. ПРОЄКТУВАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КОМПОНЕНТИ ЕКОСЕСТЕЙТУ: ПРОСТОРО-ТЕМПОРАЛЬНИЙ ПІДХІД	201

Мєшкова-Кравченко Н.В.

*старший викладач кафедри економіки,
підприємництва та економічної безпеки,*

*Херсонський національний технічний університет,
м. Херсон – м. Хмельницький, Україна*

Дежкунов Ю.О.

аспірант спеціальності 051 «Економіка»,

*Херсонський національний технічний університет,
м. Херсон – м. Хмельницький, Україна*

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

Діяльність підприємств є значимою для розвитку громади, регіону, країни, забезпечення добробуту населення. Для успішної реалізації потенціалу підприємств важливою є безпекова ситуація, як внутрішня, так і зовнішня. Великим викликом для економіки України загалом, і для кожного підприємства зокрема, стало повномасштабне вторгнення росії в Україну. Проведене дослідження на основі відкритої інформації, розміщеної переважно на сайті Державної служби статистики, спрямоване на розуміння стану та результатів діяльності підприємств в Україні в період воєнного стану та в порівнянні з довоєнним періодом.

Розглядаючи підприємство як суб'єкт господарювання, слід зазначити, що тенденції зміни діючих суб'єктів господарювання загалом, і підприємств зокрема, співпадають, що відображено у табл. 1.

Таблиця 1. Динаміка та структура діючих суб'єктів господарювання

Рік	Кількість діючих суб'єктів господарювання, одиниць	Темп зміни, %	Кількість підприємств, одиниць	Темп зміни, %
2021	1956320	99,12	370834	99,20
2022	1732508	88,56	261924	70,63
2023	1913193	110,43	307852	117,53

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

У перший рік війни відбулося істотне зниження кількості діючих суб'єктів господарювання, на 11,44%, при цьому кількість підприємств зменшилася на 29,37%. Слід зазначити, що уже в 2023 році відбулося зростання кількості як діючих суб'єктів господарювання загалом, так і в ще більшій мірі кількості підприємств, але не було досягнуто рівня 2021 року, за кількістю діючих суб'єктів господарювання склало 97,80%, за кількістю підприємств – 83,02%.

Бізнес намагається адаптуватися до умов війни. Різна безпекова ситуація у різних регіонах України спонукала до релокації бізнесу у більш безпечні регіони. Виживанню суб'єктів господарювання сприяла державна підтримка, зокрема, зниження податків, кредитна політика, активізація надання грантів, а також міжнародна підтримка.

Важливість дослідження діяльності підприємств пов'язано з тим, що не дивлячись на незначну їх частку в загальній кількості діючих суб'єктів господарювання, за кількістю зайнятих працівників, а тим більше за обсягом реалізованої продукції підприємства є ключовими. Слід зазначити, що частка саме кількості підприємств суттєво зменшилась з початком війни у 2022 році до 15,12%, при цьому суттєво не змінився відсоток зайнятих

працівників підприємств і майже весь обсяг реалізованої продукції суб'єктами господарювання забезпечували саме підприємства, щодо обсягу реалізації тенденції збереглися і у 2023 році, як наведено у табл. 2.

Таблиця 2. Співвідношення підприємств і суб'єктів господарювання

Рік	% кількості підприємств у загальній кількості діючих суб'єктів господарювання	% кількості зайнятих працівників підприємств у загальній кількості зайнятих працівників суб'єктів господарювання	% обсягу реалізованої продукції підприємств у обсягу реалізованої продукції суб'єктів господарювання
2021	18,96	71,53	90,84
2022	15,12	71,74	99,22
2023	16,09	68,07	99,13

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

Як уже зазначалося, кількість підприємств істотно знизилась у 2022 році, при цьому, якщо кількість великих підприємств зменшилася на 19,02%, середніх на 15,54%, то малих підприємств на 30,07%. Негативною тенденцією є, що кількість середніх підприємств зменшувалася і у 2023 році. Зростання кількості підприємств загалом у 2023 році пов'язана з зростанням в основному кількості малих підприємств. Структура кількості підприємств за розміром істотно не змінювалася протягом досліджуваного періоду (в основному – це малі підприємства), як наведено у табл. 3.

Таблиця 3. Кількість підприємств за розміром

Рік	Динаміка кількості підприємств, %					Структура кількості підприємств, %				
	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств
2021	99,20	119,14	99,43	99,16	98,95	100	0,16	4,72	95,12	82,15
2022	70,63	80,98	84,46	69,93	67,69	100	0,19	5,64	94,17	78,73
2023	117,53	103,64	95,18	118,90	123,65	100	0,17	4,57	95,26	82,83

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

У жовтні 2023 року лише 9,6% відсотка компаній, які призупинили свою діяльність, мали ризик повністю припинити роботу [2].

Розуміння того, що спектр ризиків, з якими стикаються вітчизняні підприємства у мирний час, значно розширився з початку повномасштабного вторгнення, а вплив найбільш поширених ризиків посилюється фактором війни, потребує більш точної ідентифікації та оцінки ризиків з метою застосування раціональних методів і прийомів для ефективного управління ризиками [3].

Тенденція до зростання кількості підприємств у 2023 році, на жаль, супроводжується подальшим зменшенням кількості зайнятих працівників. Якщо у 2022 році кількість зайнятих працівників у порівнянні з передвоєнним, 2021 роком, зменшилася на 15,79%, то у 2023 році

ще на 6,13%. Відповідно, у 2023 році у порівнянні з 2021 роком кількість зайнятих працівників підприємств зменшилась на 20,96%. Не досягнуто рівня довоєнної зайнятості працівників за жодним видом підприємств за розміром. За досліджуваний період істотних змін у структурі кількості зайнятих працівників видів підприємств за розміром не відбулося, переважна більшість (від 46,24% до 47,99%) зайнятих працівників на середніх підприємствах, як наведено у табл. 4.

Таблиця 4. Кількість зайнятих працівників підприємств

Рік	Динаміка кількості зайнятих працівників підприємств, %					Структура кількості зайнятих працівників підприємств, %				
	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств
2021	100,40	104,71	96,10	104,23	107,68	100	25,80	46,43	27,77	12,16
2022	84,21	83,09	87,03	80,54	75,10	100	25,45	47,99	26,56	10,84
2023	93,87	96,66	90,46	97,36	104,47	100	26,21	46,24	27,55	12,07

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

Нестача працівників, пов'язана з воєнними діями, вимушеним переміщенням населення як в межах країни, так і виїзд за кордон, є одним із ризиків для відновлення підприємств. Для адаптації працівників в умовах війни та і в післявоєнний період потрібні додаткові інвестиції в розвиток людського капіталу, сприяння перекваліфікації та підвищення кваліфікації працівників, створення умов для реалізації власного бізнесу.

Як наведено у табл. 5, тенденція зміни обсягу реалізованої продукції в основному співпадає з тенденцією зміни кількості підприємств – падіння показників у 2022 році у порівнянні з 2021 роком і зростання у 2023 році в порівнянні з 2022 роком. Найбільшу частку обсягу реалізації забезпечували середні підприємства (за досліджуваний період від 43,33% до 44,52%), при цьому частка великих підприємств теж значна (від 35,65% до 37,75%).

Таблиця 5. Обсяг реалізованої продукції підприємств

Рік	Динаміка обсягу реалізованої продукції підприємств, %					Структура обсягу реалізованої продукції підприємств, %				
	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств	усього	великих	середніх	малих	з них мікропідприємств
2021	135,49	141,75	135,34	124,82	122,34	100	37,75	43,33	18,92	6,33
2022	81,03	78,29	83,17	81,58	78,03	100	36,48	44,47	19,05	6,10
2023	121,96	119,20	122,08	126,97	129,65	100	35,65	44,52	19,83	6,48

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

Якщо у 2022 році у порівнянні з 2021 роком кількість підприємств зменшилась на 29,37%, кількість зайнятих працівників на підприємствах зменшилась на 15,79%, обсяг реалізованої продукції підприємств зменшився на 18,97%, то у 2023 році у порівнянні з 2022 роком спостерігається зростання кількості підприємств на 17,53% при зменшенні чисельності на 6,13% і зростання обсягу реалізованої продукції на 21,96%. На жаль, досягти обсягу реалізації 2021 року у 2023 році не вдалося, він склав 98,82%, це пов'язано з результатами діяльності великих підприємств, середні і малі підприємства збільшили обсяг реалізації.

Значна частина підприємств залишилася прибутковими навіть у період війни. Звичайно, відбулося зниження відсотка підприємств, які одержали прибуток, у загальній кількості підприємств з 72,9% у 2021 році до 65,8% у 2022 році, та стабілізація у 2023 році – 70,7%. Найбільш стабільний даний показник за досліджуваний період для середніх підприємств, що відображено в табл. 6.

Таблиця 6. Підприємства, які одержали прибуток

Рік	Підприємства, які одержали прибуток, у % до загальної кількості підприємств				
	усього	великі	середні	малі	з них мікропідприємства
2021	72,9	85,0	78,9	72,5	70,9
2022	65,8	65,3	71,5	65,5	63,9
2023	70,7	76,7	75,9	70,4	68,7

Джерело: укладено авторами за матеріалами Державної служби статистики України [1].

Слід зазначити, що у 2022 році за загальним фінансовим результатом підприємства отримали збиток, у 2023 році підсумковим результатом уже був прибуток, але його розмір досяг тільки 48,31% довоєнного 2021 року [1].

За інформацією за січень-вересень 2024 року відсоток великих та середніх підприємств, які одержали прибуток, склав 74,4% до загальної кількості підприємств, рентабельність операційної діяльності 10,4%, всієї діяльності 5,8%. Щодо великих та середніх підприємств промисловості – за січень-вересень 2024 року підприємства, які одержали прибуток склали 72,1% до загальної кількості підприємств, рентабельність операційної діяльності 8,3%, всієї діяльності 3,9% [1].

Оцінка майбутнього розвитку бізнес-ситуації промислових підприємств у березні 2025 року визначено як досить важко передбачити (55%) та важко передбачити (40%). При цьому все ж очікування в березні 2025 року щодо обсягу виробництва продукції в найближчі три місяці в промисловості – зростання на 8%. Індикатор ділової впевненості в промисловості (при розрахунку якого враховують поточний обсяг замовлень (попиту), поточний обсяг запасів готової продукції, зміна обсягу виробництва продукції у наступні три місяці [4]) у березні 2022 року становив мінус 25% (падіння у порівнянні з лютим 2022 року на 19,4 в. п.), 2023 року становив мінус 8,6%, 2024 становив мінус 7,3%, 2025 становив мінус 6,3%, що є позитивною тенденцією [1].

Відновлення в повному обсязі і розвиток діяльності підприємств можливе за умови належної безпекової ситуації, що за умови відповідної державної політики стимулюватиме повернення українців до трудової діяльності на вітчизняних підприємствах, залучення як вітчизняних, так і міжнародних інвестицій в розвиток економіки. При цьому кожному підприємству слід реалізовувати власні програми для підвищення конкурентоспроможності.

Список літератури

1. Державна служба статистики України : вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.04.2025).

2. Оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні. Київ : Програма розвитку ООН в Україні, 2024. 86 с. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-04/undp-ua-smb-2024.pdf> (дата звернення: 14.04.2025).
3. Макалюк І.В., Кривда О.В., Лайкова А.О. Якісний аналіз ризиків вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2024. Випуск 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-73> (дата звернення: 14.04.2025).
4. Методика розрахунку індикаторів ділових очікувань. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/268/268.pdf (дата звернення: 01.04.2025).

Немировський Ф.В.

аспірант,

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна*

Науковий керівник: **Кравченко М.О.**

д. е. н., професор,

*професор кафедри менеджменту підприємств,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна*

ОБ'ЄКТИ ТА СУБ'ЄКТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна безпека підприємства є важливим елементом забезпечення стабільності та конкурентоспроможності в умовах глобалізації та цифровізації. Оскільки економічне середовище стає все більш складним і змінним, підприємства змушені активно адаптувати свої системи управління безпекою, зокрема через інтеграцію інформаційних та інноваційних ресурсів. Одним з ключових аспектів є визначення об'єктів та суб'єктів економічної безпеки, адже саме вони безпосередньо впливають на здатність підприємства реагувати на зовнішні та внутрішні загрози. Цей аналіз є важливим для створення ефективної системи управління безпекою, що дозволяє не лише захищати існуючі ресурси, але й активно інвестувати в їх розвиток і модернізацію.

Кухар О., Кравчик Ю., Бречко О. [1] вважають, що «об'єктом економічної безпеки підприємств є стабільний економічний стан бізнес-одиниці, який не перевищує критичних рівнів у галузевому розрізі».

Панченко В. А. [3] під основними об'єктами системи економічної безпеки підприємства розуміє: фінансові ресурси, інформація, персонал, майнові цінності, правове забезпечення діяльності тощо.

У свою чергу Труш М. С., Труш О. В., Радзівілов Г. Д., Толюпа С. В. [4] стверджують, що «об'єктом захисту системи економічної безпеки підприємства в цілому виступає стійкий економічний стан його діяльності в поточному та перспективному періодах».

Більш детальну характеристику наводять Онищенко О. В., Яценко Н. М., Гончаренко Н. О. [2], які вважають, що основними об'єктами захисту системи управління економічною безпекою є: продукція підприємства, персонал, комерційні таємниці та внутрішня інформація, інтелектуальна власність, фінансові ресурси, основні оборотні та виробничі фонди, нематеріальні активи, репутація підприємства.

На основі аналізу підходів до визначення об'єктів економічної безпеки підприємства можна стверджувати, що об'єктами механізму управління економічною безпекою підприємства є всі складові, що безпосередньо або опосередковано впливають на його